

թեան, թէ ուր են պահուում նորա դրամարկղի մի քանի տասնեակ հազարները (կարծեօք 50,000 ոտւրիւն): Իսկ ինչ որ գաղտնի է՝ նա միշտ կասկածի ենթակայ է:

Լ ՈՒՐԵՐ

Նիւ-Եօրկում կազմուել է հայասէր-ամերիկացիների ընկերութիւն Armenian Relit Assosiation անունով, որի նպատակն է օգնութեան հասնել Տաճկաստանի կարօտաւոր հայերին: Ընկերութեան նախագահն է Նիւ-Եօրկի եպիսկոպոս Taewid Krayr, առաջին փոխ-նախագահը Նիւ-Եօրկի նահանգապետը: Ընկերութիւնը կոչ է հրատարակել ամերիկացի ժողովրդին-օգնել կարիքից ու սովից ոչնչացող Թիւրքիայի հայերին:

Ինչպէս երևում է՝ Դաշնակցութեան գործի քննութիւնը ընդարձակ ծաւալ է ստանում. «Տ. Ս.» գրում են էջմիածնից, որ Նովոչերկասկի նահանգական դատարանի դատական քննիչ Լի-ժինի հաղորդագրութեամբ մարտի 18-ին էջմիածին են գնացել Երևանի նահանգական դատարանի կարևոր գործերի քննիչը և նոյն դատարանի դատախազը և պահանջել են Վեհ. Կաթողիկոսի դիւանից նայելու համար հանգ. Կաթողիկոսի վերջին չորս տարուայ կոնդակները: Քննիչը վերցրել է նաև ճեմարանի 1905—1906 թիւերի ելումտից մատեանները:

Ամսոյս 23-ին Թիֆլիսում վախճանուեցաւ 90 տարեկան հասակում Լազարեան ճեմարանի հայկաբանութեան և պարսից լեզուի նախկին ուսուցիչ Ոսկան Յովհաննիսեանցը, Հանգուցեալը յիսնական թուերին Մոսկուայում հրատարակեց մի շարք հայ պատմագիրներ—Կիրակոս, Սմբատ և Ստեփանոս Օրբելեան (ոչ ամբողջ պատմութիւնը), նոյնպէս և «Նոր քնար հայաստանի» անունով մի քանի պրակ աշուղների երգեր: Երբ որ «Արձագանք» լրագրում մղւում էր մի մեծ բանակուիւ պրօֆ. Նիկողարեանի և պր. Գր. Խալաթեանի մէջ հանգ. պրօֆ. Մ. Էմինի թողած անտիպ գրաւոր աշխատութիւնների մասին, Ոսկան Յովհաննիսեանը հրապարակ եկաւ մի ընդարձակ յօդուածով այդ խնդրի վերաբերեալ:

Ամսոյս 23-ին վանքի եկեղեցում կարդացուեց Վեհ. Հայրապետի անդրանիկ օրհնութեան կոնդակը և այդ առիթով քա-

րող խօսեց թեմիս ս. Առաջնորդը՝ հրաւիրելով ժողովրդին օգնութիւն հասնել Ազանային կարօտալներին: Գովելի է սրբ. Առաջնորդի վառ սէրը դէպի կարօտեալ հայերը: Եւ մենք մի առաջարկութիւն ունինք անելու այդ առթիւ: Քանի որ նպաստամատոյց Յանձնաժողովը գոյութիւն է առել հէնց այդպիսի կարօտեալներին օգնութիւն հասցնելու համար՝ աւելի լաւ կլինէր Յանձնաժողովի մօտ գտնուած խոշոր գումարը ամբողջութեամբ և օր առաջ ուղարկել կարօտեալների պէտքերը հոգալու համար:

Գրիգոր Նիկողոսեանը «Հովիւ»-ի 11-դ համարում գրում է՝ ի միջի այլոց այս նշանաւոր յայտնութիւնը, որի վրայ հրաւիրում ենք Ազգիս վեհ. Հայրապետի և թեմիս ս. առաջնորդի խորին ուշադրութիւնը: «Խիստ ծանր և ճնշող տպաւորութիւն գործեց Պ. Բուրգի հայ գաղութի առաջաւոր մարդկանց վրայ օտարադաւան հոգևոր գործերի դեպարտամենտին՝ վանքի ա. եկեղեցու միաբանութեան մասին արած անհիմն մատնութիւնը, որով կառավարութեան և հայ ազգի մէջ բանասարկուի և խառնակչի նսեմ դերը կատարողը հէնց իրանք հայ հոգևորականներն են»: Այս յօդուածին խմբագրութիւնը ծանօթութեան մէջ աւերացրել է. «յարգ. յօդուածագիրը տալիս է մի քանի անձանց անուններ, որ մենք անյարմար ենք համարում առաջ բերել»:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Իմ «Մշակ»-ում և «Սուրհանդակ»-ում տուած բացատրութիւնից գոհ մնացին բոլոր բարեմիտ և լուրջ մարդիկ: Այդ բացատրութիւնը, ինչպէս որ հարկն էր սպասել, գրողել է սագերին, որոնք այժմ ծածկանունների տակ թաք կացած վարագուրի ետեւից նորից խառնակում ու քրքրում են այդ խնդիրը, որպէս զի դորանով հասարակաց ուշադրութիւնը հեռացնեն խոշոր խոշոր զեղծումներից:

Ես իմ վերջին խօսքը ասել եմ թէ ս. Առաջնորդին և թէ մամուլին և իմ օրինական կերպով կատարած փոխառութիւնից մընացած մի քանի հարիւր ուղբի պարտքս իմ ընկերներին՝ յանձն է առել վճարել մի յայտնի ֆիրմա, որով իմ հաշիւը գոցուած է վաղուց: Իսկ եթէ զանազան ինտրիգաններ դեռ գոհ չեն իմ բացատրութիւնից, անշուշտ նսրա մէջ տեսնելով իրանց ապականուած պատկերը, այդպիսիները կարող են դիմել դատարան, որին են-